

Cuprins

Capitolul I. Context	1
<i>Secțiunea 1. Uniunea Europeană</i>	2
§.1. Uniunea Europeană înainte de 1 decembrie 2009	2
§.2. Uniunea Europeană după 1 decembrie 2009	12
<i>Secțiunea a 2-a. Arhitectura judiciară a Uniunii</i>	
<i>Europene – rolul și competențele instanțelor Uniunii</i>	22
§.1. Tipurile de instanțe din Uniunea Europeană	23
§.2. Competențele instanțelor de la nivel european ale UE	25
§.3. Modificările aduse de Tratatul de la Lisabona	29
§.4. Competențele instanțelor naționale ale UE	33
Capitolul al II-lea. Procedura hotărârilor preliminare	35
<i>Secțiunea 1. Definiția și rolul procedurii hotărârilor preliminare</i>	35
§.1. Dezvoltarea doctrinei supremației dreptului comunitar și a efectului direct al normelor comunitare. Obligația de interpretare conformă	38
§.2. Contribuția la îndeplinirea de către statele membre a obligațiilor care le-au revenit în temeiul Tratatului CE	43
§.3. Evaluarea normelor procedurale naționale	44
§.4. Crearea unui drept la acțiune în despăgubiri împotriva statului	45
§.5. Dezvoltarea unui standard la nivelul Uniunii pentru protecția drepturilor fundamentale ale omului	47
§.6. Controlul de facto al „constituționalității” legilor naționale față de fostul Tratat CE. Controlul indirect al validității actelor comunitare	50
§.7. Interpretarea normelor de drept material. Unificarea practicii naționale	51
<i>Secțiunea a 2-a. Natura procedurii hotărârilor preliminare</i>	52
<i>Secțiunea a 3-a. Sediul materiei</i>	53
§.1. Înainte de 1 decembrie 2009	54

1.1. Pilonul I (comunitar)	54
1.2. Pilonul al III-lea (CPJP)	58
§.2. Modificările aduse de Tratatul de la Lisabona	60
2.1. O singură prevedere: Articolul 267 TFUE	60
2.2. Impactul concret asupra celor două temeuri speciale, Articolul 68 TCE și Articolul 35 TUE	64
§.3. Concluzie	68
<i>Secțiunea a 4-a. Etapele procedurii hotărârilor preliminare</i>	70

Capitolul al III-lea. Etapa întâi – Trimiterea cererii preliminare de către instanța națională 72

<i>Secțiunea 1. Organul competent să formuleze cererea</i>	72
§.1. Definiție și considerații generale	72
§.2. Identificarea criteriilor pe care trebuie să le întrunească un organism pentru a fi considerat „instanță”	75
§.3. Analiza criteriilor identificate de către Curte	86
3.1. Cerința nr. 1: instanța de trimitere trebuie să aparțină unui stat membru al UE	87
3.2. Cerința nr. 2 (înstituire prin lege) și cerința nr. 3 (permanență)	88
3.3. Cerința nr. 4 (aplicarea regulilor de drept)	90
3.4. Cerința nr. 5: instanța de trimitere trebuie să aibă caracter independent	94
3.5. Cerința nr. 6: caracterul obligatoriu al competenței instanței de trimitere	114
3.6. Cerința nr. 7: natura contradictorie a procedurii în litigiul în cadrul căruia se ridică necesitatea trimiterii întrebării preliminare	125
3.7. Cerința nr. 8: în litigiul în cadrul căruia se ridică necesitatea trimiterii întrebării preliminare, instanța trebuie să fie chemată să pronunțe o decizie cu caracter jurisdicțional (și nu una cu caracter administrativ) sau o decizie definitivă	127
§.4. Concluzii despre aplicarea criteriilor de către Curte	136
§.5. Câteva considerații legate de fostul Articol 68 TCE și fostul Articol 35 TUE	140
5.1. Fostul Articol 68 TCE	140
5.2. Fostul Articol 35 TUE (pilonul al III-lea)	142

<i>Secțiunea a 2-a. Inițiativa formulării unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare</i>	143
<i>Secțiunea a 3-a. Existența unui litigiu pe rolul instanței naționale</i>	145
<i>Secțiunea a 4-a. Necesitatea și pertinenta întrebărilor pentru soluționarea cauzei</i>	167
§.1. „Decizie”	167
§.2. „Necesară”	168
2.1. Presumția de pertinenta a întrebărilor preliminare	168
2.2. Cazurile în care poate fi răsturnată prezumția de pertinenta a întrebărilor preliminare	171
<i>Secțiunea a 5-a. Tipuri de trimiteri preliminare</i>	217
§.1. Trimiterile în interpretare	221
1.1. Obiectul interpretării	221
1.2. Pașii de urmat pentru o trimitere în interpretare	228
§.2. Trimiterile în stabilirea validității	238
2.1. Obiectul trimiterilor în stabilirea validității	246
2.2. Pașii de urmat pentru o trimitere în stabilirea validității	246
§.3. Consecințele nerespectării obligației de trimitere sau greșita aplicare a hotărârilor Curții: angajarea răspunderii statului	250
<i>Secțiunea a 6-a. Etapa procesuală în care se formulează cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare</i>	254
<i>Secțiunea a 7-a. Redactarea cererii preliminare</i>	259
§.1. Modul de redactare a unei cereri preliminare	259
§.2. Întrebările preliminare	263
2.1. Conținut	263
2.2. Modul de formulare	271
§.3. Prima cerere preliminară trimisă de o instanță din România	272
§.4. Posibilitatea de a solicita derularea unei proceduri accelerate sau a unei proceduri de urgență	283
4.1. Procedura accelerată	283
4.2. Procedura de urgență	294

Capitolul al IV-lea. Etapa a doua – soluționarea cererii de către Curtea de Justiție	300
<i>Secțiunea 1. Procedura în fața Curții de Justiție</i>	300
§.1. Faza scrisă	300
1.1. Înregistrarea cererii preliminare și comunicarea ei către participanții la procedură	300
1.2. Repartizarea cauzei	304
1.3. Depunerea și schimbul de observații scrise	304
1.4. Raportul preliminar al judecătorului raportor și reuniunea generală a Curții	310
1.5. „Raportul judecătorului raportor”/„raportul cauzei”	311
1.6. Procedura accelerată	312
1.7. Procedura de urgență („PPU”)	313
1.8. Alte proceduri de accelerare a soluționării cererilor preliminare	314
§.2. Faza orală	315
2.1. Scopul procedurii orale	315
2.2. Audierea (ședința publică) în vederea susținerii pledoariilor	316
2.3. Concluziile Avocatului General	318
<i>Secțiunea a 2-a. Soluțiile care se pot pronunța într-o cerere preliminară</i>	324
§.1. Ordonanța motivată de respingere a cererii pe motiv de necompetență a Curții sau de inadmisibilitate manifestă	324
§.2. Ordonanța motivată	331
§.3. Hotărârea preliminară	332
3.1. Deliberări și redactare	332
3.2. Părțile unei hotărâri preliminare	334
Capitolul al V-lea. Etapa a treia – soluționarea litigiului național	348
<i>Secțiunea 1. Efectele hotărârii preliminare</i>	348
<i>Secțiunea a 2-a. Soluționarea litigiului</i>	349
§.1. Aplicarea hotărârii preliminare și pronunțarea soluției în litigiul principal	349
§.2. Posibilitatea trimiterii unei noi cereri preliminare	356

Anexe	358
<i>Anexa 1. Cercetarea jurisprudenței online</i>	358
<i>Anexa 2. Nota de informare pentru instanțele naționale</i>	362
<i>Anexa 3. Noul Statut al Curții de Justiție</i>	369
<i>Anexa 4. Regulamentul de procedură al Curții de Justiție</i>	392
Bibliografie	443
Index	449
Indexul cauzelor după numele părților	463
Indexul cauzelor după număr	469